

Univerzita
Pardubice
Fakulta
filozofická

Katedra: religionistiky

Akademický rok: 2017/2018

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora: Adéla Karbanová

Název tématu: Židovské, křesťanské a muslimské motivy v písňových textech Leonarda Cohena

Adéla Karbanová se ve své práci věnovala průkopnickému úkolu rozebrat texty židovského zpěváka Leonarda Cohena z pohledu religionistiky a věnovat se při tom otázce, jakou roli v nich vedle židovských motivů hrají i motivy křesťanské, popř. islámské.

Práce začíná Úvodem, v němž pisatelka pečlivě vysvětluje její východiska. Vedle poznámek ke způsobu zpracovávání tématu by však do něj bylo vhodné zařadit i poznámku týkající se jazykových aspektů práce – (ne)překládání úryvků Cohenových textů z angličtiny, způsobu transkribování hebrejských a arabských či perských výrazů apod. Čtenář by zde také mohl postrádat více informací ohledně existující „cohenologické“ literatury a důležitosti jednotlivých titulů pro autorku.

Ve vlastním textu se studentka zabývá vším, co od ní bylo požadováno v zadání, počínaje otázkou společného základu judaismu, křesťanství a islámu neboli abrahamovské religiozity. Tomuto tématu je věnována úvodní kapitola, v níž autorka vychází jednak z nasnadě jsoucího Hanse Künga, známého představitele konceptu abrahamovské ekumeny, jednak z velmi vhodně vybraného Martina Bubera, židovského myslitele spojeného s problematikou mezináboženských vztahů i religiozity v umění. Spektrum použité literatury zde nicméně mohlo být i širší. Z Buberova díla by např. vedle použitých knih *Já a Ty* a *Temnota Boží* mohla mít ve vztahu k tématu práce stejně velký nebo i větší význam také *Dvojí víra*.

Hlavní část práce je věnována nejprve uvedení do Cohenova života a pak rozebrání duchovních motivů na jednotlivých albech tohoto zpěváka z celého průběhu jeho takřka půlstoleté hudební dráhy. Tato textová analýza je provedena velmi důkladně a současně způsobem velmi invenčním. Autorka vychází ze zkoumání toho, co o textech jednotlivých písní řekl samotný Cohen a co se o nich píše v sekundárních zdrojích, současně však v plné míře uplatňuje schopnost kritické práce s literaturou. Nebojí se s jednotlivými autory polemizovat a dospívá k vlastním, mnohdy objevným a současně podloženým závěrům.

Prokazuje při tom velmi dobrou znalost náboženských aspektů zpěvákova díla i jeho života včetně málo známých a překvapivých podrobností týkajících se Cohenova zcela osobního a současně velmi „židovského“ vztahu k Ježíšovi (zde by právě mohlo být zajímavé srovnání s Buberovým prožíváním Ježíše jako jeho „velkého bratra“, popsáním v žel nepoužité *Dvojí víře*). Ve vztahu k islámským prvkům nepřekvapivě zjišťuje, že jsou v Cohenově díle méně významné než židovské a křesťanské. I zde však zasluhuje ocenění její zmapování způsobu, jakým se Cohen vztahoval k sufismu a konkrétně k poesii Džaláluddína Rúmího.

To hlavní, k čemu pisatelka v práci dospěla, nakonec shrnuje v Závěru, v němž zároveň dobře propojuje obě části textu, „abrahamovskou“ a „cohenovskou“, a vrací se k Hansi Küngovi a Martinu Buberovi. S odkazem k Buberovi uzavírá, že pro Cohena bylo nejdůležitější vnitřní prožívání abrahamovské religiozity jako vztahu „já“ a „věčného Ty“, a s odkazem ke Küngovi a jeho chápání postmoderní éry náboženské plurality dodává, že u Cohena docházelo k obohacujícím setkáním s náboženskou jinakostí bez toho, že by se jimi rušila jeho židovská identita.

Seznam použité literatury potvrzuje, že autorka své téma zpracovala opravdu důkladně a poctivě. Použití adekvátního množství primární a sekundární literatury pokládám za samozřejmé, kromě toho však studentka prošla a patřičným způsobem využila např. i mnoho pramenů spojených s cohenovskými weby, zpěvákovými vyjádřeními dostupnými na youtube apod.

Takřka až perfekcionismus, který ovšem nemusí být vždy jen ku prospěchu věci, se projevil i v rozdělení použitých zdrojů nikoliv jen na primární a sekundární literaturu, ale i do celkem jedenácti kategorií. V poslední z nich se pod značně problematickým názvem „Informační zdroje“ objevují internetové zdroje nespádající do žádné z předcházejících kategorií.

K formální stránce práce lze nicméně vznášet nanejvýš jen drobné, nikoliv zásadní výhrady. Totéž platí i o stránce jazykové, kde se mohou pozastavit leda nad maličkostmi typu otázky, zda se Japonec Joshu Sasaki opravdu skloňuje bez „Jošuy“ (s. 28). Také po obsahové stránce bych mohl vytknout jen pár nepřesností. K odnětí kanonické mise k výuce katolické teologie Hansi Küngovi např. nedošlo v roce 1970, jak autorka tvrdí na s. 13, ale v roce 1979. Ve vztahu k židovské symbolice čísla sedm, resp. k sedmému dni se na s. 45 objevuje odkaz k dokončení Božího stvořitelského díla, i když bych očekával spíš odkaz k šabatě.

Celkově konstatuji, že Adéla Karbanová odvedla velmi poctivý a kvalitní výkon, a navrhuji její práci hodnotit známkou A, to znamená jako výbornou.

V Brně dne 7. července 2018

Doc. Mgr. Vít Machálek, Dr. Th.D.